

V tretej kapitole Listu Římském sa stretávame so zásadným problémom človeka, ktorým je jeho hriech a skazenosť. Kvôli ním sa žiadny človek nemôže dostať k Bohu. Žiadny človek nedosahuje spravodlivosť, ktorá by pred Bohom obstála. Preto Boh všetkých kvôli hriechu odsúdil.

Ďalej v tejto kapitole čítame, že zákon v otázke spravodlivosti človeka nemohol nič urobiť, lebo zákon len ukázal, že sme hriešni. Vo verši 21 v 3. kapitole sa zrazu dozvedáme, že Boh zjavil svoju spravodlivosť, ktorá je bez zákona. Bol to Kristus, ktorý na kríži zaplatil za náš hriech. Božia zjavená spravodlivosť bez zákona je Kristova spravodlivosť pripočítaná každému, kto verí v Kristovo vykupiteľské dielo. Pavol ďalej hovorí: „Kde je potom chvála človeka? Je vylúčená...“ (Římskym 3:27). A tak teraz nie je možné chváliť sa pred Bohom, lebo nemáme nič, čím by sme sa chválili. Ak veríme v Krista, sme pred Bohom spravodliví, ale to všetko je len z Božej milosti. Pavol toto vysvetľuje v 4. kapitole na príbehu Abrahámovho života a jeho viery:

Čo teda povieme o Abrahámovi, o svojom praotcovi, že čo našiel podľa tela?

Lebo ak bol Abrahám ospravedlnený zo skutkov, má sa čím chváliť, ale nie u Boha.

Lebo ved' čo hovorí Písmo? A Abrahám uveril Bohu, a bolo mu to počítané za spravodlivosť.

Tomu však, kto robí skutky, nepočíta sa mzda podľa milosti, ale podľa podľžnosti.

Ale tomu, kto nerobí skutkov, ale verí na toho, ktorý ospravedľňuje bezbožného,

počíta sa jeho viera za spravodlivosť.

Rímskym 4:1-4

Niet pochyb, že v zbore v Ríme najmä Židia verili, že Abrahám bol pred Bohom ospravedlnený, že ho Boh prehlásil za spravodlivého. Pred nami vyvstáva otázka: Ako bol Abrahám ospravedlnený? (Ako sa Abrahám stal spravodlivým?)

Pavol si dal za cieľ ukázať, že Abrahám nebol ospravedlnený zo skutkov tela (zo skutkov zákona) – a toto objasňuje vo veršoch 2 a 3. Ak by Abrahám aj mal také dobré skutky, mal by sa čím chváliť, ale nie pred Bohom. Pavol hovorí, že Abrahám pred Bohom nemal nič, čím by sa mohol pochváliť. V jeho živote nebolo nič, čo by ho ospravedlnilo. Chvála človeka je úplne vylúčená, lebo Boh ospravedľňuje z viery (Rímskym 3:25-28). Čo teda hovorí Písmo o Abrahámovej spravodlivosti?

Hovorí, že Abrahámovi bola spravodlivosť pripočítaná. Abrahám uveril Bohu a jeho zaslúbeniam a bolo mu to počítané za spravodlivosť: „Lebo veď čo hovorí Písmo? A Abrahám uveril Bohu, a bolo mu to počítané za spravodlivosť.“ (4:3) a to je skutočne citát z 1. Mojžišovej 15:6. Uveril tomu, čo mu Boh zaslúbil o veľkom národe a Boh mu jeho vieru počítal za spravodlivosť. Nie zo skutkov, ale z viery je ospravedlnenie, a to je jasne povedané v ďalšom verši: „Ale tomu, kto nerobí skutkov, ale verí na toho, ktorý ospravedľňuje bezbožného, počíta sa jeho viera za spravodlivosť.“ (verš 5).

Pavol vo veršoch 4:1-8 vysvetľuje, že spasenie je celé z milosti – a tak to bolo aj s Abrahámom. Je to viera v Boha, ktorý ospravedľňuje bezbožného. Doktrína o úplnom spasení z milosti, pravda Biblie o spasení, ktoré je zdarma, bez akéhokoľvek skutku, je úplne opačná vo vzťahu k našej ľudskej prirodzenosti. My chceme niečo robiť, chceme si spasenie zarobiť (zaslúžiť). Chceme povedať, že sme to my, ktorí sme pre spasenie urobili všetko, čo bolo potrebné. Ale všetko, čo je podľa Biblie pre spasenie nevyhnutne potrebné, je viera v evanjelium Spasiteľa Ježiša Krista. Samozrejme, že budeme odmenení za to, čo sme urobili v mene Ježiša Krista, ale naše ospravedlnenie je úplne závislé len od neho, a nezávisí od našich skutkov.

Aby Pavol potvrdil to, čo práve povedal, ako ďalší príklad uvádza Dávida: „<<Žalm Dávidov, vyučujúci.>> Blahoslavený je ten, komu je odpustené prestúpenie, ktorého hriech je prikrytý! Blahoslavený človek, ktorému Hospodin nepočíta neprávosti, a v ktorého duchu nie je ľsti.“ (Žalm 32:1-2).

Poznáme okolnosti napísania tohto žalmu. Dávid sa pozrel na Batšebu a zatúžil po nej. Neskončilo to len pri žiadosti, svoju žiadosť aj naplnil a upadol do hriechu – spáchal cudzoložstvo.

V obetnom systéme sa nič nehovorí o obeti za cudzoložstvo. Na Dávidov prípad sa preto nevzťahovalo žiadne zákonné vyrovnanie. Za cudzoložstvo bola smrť ukameňovaním. Ale Dávid v Žalme 32 hovorí o tom, aký šťastný je človek, ktorého hriechy sú odpustené. Ako to je možné? O čom to vlastne hovorí? Hovorí o tej istej spravodlivosti, ktorú dostal Abrahám. O spravodlivosti, ktorá je cudzia jemu samému. Dávid veril v Boha a jeho milosrdenstvo (čítaj verše 3-5 Žalmu 32). Dúfal v Hospodina a On sa nad ním zmiloval: „Bezbožný človek má mnoho bolestí, ale toho, ktorý sa nadeje na Hospodina, obkľúči milosť.“ (verš 10). A tak, ak aj ty uveríš v Ježiša Krista a jeho dielo vykúpenia a uveríš tomu, že nezáleží na tom, čo všetko si spáchal, bude ti pripočítaná spravodlivosť Ježiša Krista. Bude ti dané to, čo nie je tvoje. Táto pripočítaná spravodlivosť nie je za niečo, čo by človek urobil. Vidíme to na Abrahámovi rovnako ako aj na Dávidovi.

Požehnanie, o ktorom Dávid hovorí, sa vzťahuje len na tých, ktorí majú právo obriezky? Pavol odpovedá: „Nie, pretože viera bola počítaná Abrahámovi za spravodlivosť, a k tomu došlo vtedy, keď ešte nebol obrezaný (1. Mojžišova 15:6). Obrezaný bol až potom, keď už bol ospravedlnený – obriezka mu bola znamením spravodlivosti z viery (čítaj Rímskym 4:9-12). Je

zjavné, že Abrahámovi nebola spravodlivosť pripočítaná kvôli obriezke, ale kvôli viere samotnej. Obriezka je len znamenie, že Abrahám bol uznaný za spravodlivého.

Podobné je to aj dnes v kresťanskej cirkvi. Bol som pokrstený až po tom, ako som uveril, a to na znamenie toho, že už som veriaci, Krst bol verejným oznámením toho, že som uveril v Ježiša Krista a toho, že som ospravedlnený z viery.

Abrahám je otcom tých, ktorí veria

Tak ako Abrahám nebol ospravedlnený kvôli obriezke, tak ani nie je automaticky prehlásený za spravodlivého ten, kto je obrezaný, pretože spravodlivosť nie je z obriezky. Aj neobrezaní sú zachránení práve tak, ako bol zachránený Abrahám: Vierou a iba vierou!

„Lebo nie skrze zákon bolo dané Abrahámovi alebo jeho semenu zasľúbenie, že bude dedičom sveta, ale skrze spravodlivosť viery.“ (Rímskym 4:13). Čo tento a predchádzajúce verše tejto kapitoly hovoria o ospravedlnení? To, čo sa v nich hovorí, súhrnne znamená, že nie sme ospravedlnení z obradov, sviatosti, zo skutkov tela (zo skutkov zákona, z dodržiavania zákona a rôznych ľudských nariadení).

Som presvedčený, že keď tu Pavol hovorí o dodržiavaní zákona, nehovorí len k Židom. Adresuje to každému, kto si myslí, že môže dosiahnuť spravodlivosť tým, že robí pre Boha dobré skutky podľa zákona. Pavol to vysvetľuje takto: „Lebo ak sú dedičmi tí, ktorí sú zo zákona, vtedy je vyprázdnená viera a zmarené je zaslúbenie. Lebo zákon pôsobí hnev; lebo tam, kde nie je zákon, niet ani prestúpenia. Preto z viery, aby bolo podľa milosti, aby bolo zaslúbenie pevné všetkému semenu, nie len tomu zo zákona, ale aj tomu z viery Abrahámovej, ktorý je otcom všetkých nás“ (Rímskym 14:14-16). Zaslúbenie dané Abrahámovi, že bude dedičom sveta (4:13), mu bolo dané skrze vieru, nie kvôli čineniu skutkov zákona. Ak niekto chce dosiahnuť naplnenie Božích zaslúbení dodržiavaním zákona, míňa sa cieľa, lebo ak sú dedičmi tí, ktorí sú zo zákona, vtedy je vyprázdnená viera a zmarené je zaslúbenie.

Je aj druhá príčina, prečo ospravedlnenie nie je zo zákona. Je to preto, lebo zákon prináša hnev. Zákon nikdy nebol určený (zamýšľaný) k tomu, aby zachránil. Teda, čo je účel zákona? Odkrýva náš hriech. Zákon hovorí: Toto a toto máš robiť. Prostredníctvom zákona si človek uvedomuje Božie pravidlá, Božie požiadavky. Keď človek sám seba posudzuje na základe zákona, zisťuje, že porušil všetky Božie pravidlá a potom si uvedomí, že kvôli tomuto je pod Božím hnevom a súdom. Všetko, čo robí zákon, je to, že na človeka privádza Boží hnev. Ukazuje mi, že si zaslúžim Boží súd. Odsudzuje ma znova a znova: Si vinný a budeš odsúdený pre svoj hriech.

Vidíme, že zákon by jednak zmaril Božie zaslúbenie a jednak prináša len Boží hnev. Tak ako je napísane v Liste Galatským: „A Písmo predvída, že Boh z viery ospravedľňuje pohanov, predzvestovalo Abrahámovi: Požehnané budú v tebe všetky národy. A tak teda tých, ktorí sú z viery, žehná Boh s veriacim Abrahámom. Lebo všetci, koľko ich len je zo skutkov zákona, sú pod zlorečenstvom. Lebo je napísané, že zlorečený je každý, kto nezotrváva vo všetkom, čo je napísané v knihe zákona, aby to činil.“ (3:8-10). Čo nám to hovorí? Ak nechcem byť zlorečený, ale chcem byť ospravedlnený zo zákona, potom by som mal každý deň, celý svoj život, každú sekundu dodržiavať celý zákon. To sa ale nikomu nepodarí. Je to beznádejné – a to je to, čo má zákon dosiahnuť. Cieľom zákona je ukázať na odsúdenie. Dodržať celý zákon sa ani jednému z nás, ľuď z prachu zeme, nepodarí. A ak si myslíš, že sa to dá, že sa to podarí tebe,

potom klameš sám seba.

Ale ak uznáš, že nemáš žiadnu nádej a v tejto beznádeji sa vo viere obrátiš k Ježišovi Kristovi, ktorý jediný naplnil celý zákon a všetko to, čo ty si naplniť nemohol, budeš zachránený, bude ti pripočítaná Kristova spravodlivosť.

Pavol vo 4. kapitole Listu Rímskym hovorí, že povinnosťou zákona bolo ukázať nám štandard, nie nás zachrániť. Záver zhrňuje vo verši 16: „Preto z viery“. Hovorí: Ospravedlnenie musí byť z viery, nemôže byť zo skutkov, nemôže byť zo zákona. A prečo je z viery? Aby to bolo podľa milosti. Aby bolo darom, ktorý je zdarma, nie niečím, čo si zaslúžiš. Preto z viery, aby ospravedlnenie bolo z milosti a úplne zdarma, aby bolo zaručené a pevné, isté, a aby ho žiadny človek nemohol zmeniť. Kto si môže byť istý takýmto ospravedlnením? Celé semeno: aby bolo zaslúbenie pevné všetkému semenu (verš 16) – teda všetci, ktorí sú Abrahámovým duchovným semenom. Nie je to pre jednu rasu, pre jeden národ. Nie je to len pre tých, ktorí sú obrezaní, ale je pre tých, ktorí veria, ktorí sú z viery – verše 17 a 18.

Toto je spasenie. Je to Boží dar, ktorý je zdarma – aj pre Abraháma, aj pre nás. Abrahám uveril v nádej, ktorú mu dal Boh. A aká bola Abraháмова nádej? Bola to nádej v zaslúbené semeno: „A zaslúbenia boli povedané Abrahámovi a jeho semenu. Nehovorí: I semenám, ako keby ich bolo mnoho, ale hovorí ako o jednom: I tvojmu semenu, ktorým je Kristus.“ (Galatským 3:16). Pavol píše, že Abrahám chápal, že sa raz zjaví jeho semeno. V Jánovi 8:56 čítame, čo Ježiš hovorí Židom: „Abrahám, váš otec, splesal, aby videl môj deň, aj videl a radoval sa.“ Čo vlastne Abrahám videl?

Abrahám vierou videl Mesiáša, ktorý mal prísť a zachrániť svoj ľud z hriechov. Presne tak ako sa my dnes pozeráme späť na kríž, tak sa Abrahám pozeral dopredu a očakával zasľúbené semeno, ktoré malo prísť. Abrahám nebol slabý vo viere. Veril v Boha, ktorý má moc kriesiť z mŕtvych. Bol posilnený vo viere a oslavoval Boha. Čím oslávime Boha? Vierou v neho.

Vo veršoch 23-25 sa píše, že to, ako sa Abrahámovi viera počítala za spravodlivosť, sa vzťahuje aj na nás dnes: „A nie je to napísané iba pre neho, že sa mu počítalo, ale aj pre nás, ktorým sa má počítať, nám veriacim na toho, ktorý vzkriesil Ježiša, nášho Pána, z mŕtvych, ktorý bol vydaný pre naše hriechy a vstal z mŕtvych pre naše ospravedlnenie.“

Chceš oslaviť Boha? Chceš priniesť slávu pred jeho trón? Potom vierou prijmi Ježiša Krista a jeho obeť na kríži a povedz: „Som nehodný, hriešny, ale verím, Pane Ježišu, že si zobral na seba môj hriech.“ A v tomto je Boh oslávený. Zachraňuje tých, ktorí sú nehodní. Uver vo svojom srdci ako Abrahám, ktorý uveril, že Boh môže urobiť to, čo zasľúbil, a svoju vieru vyznaj svojimi ústami:

Lebo keď vyznáš Pána Ježiša svojimi ústami a uveríš vo svojom srdci,

že ho Boh vzkriesil z mŕtvych, budeš spasený.

Rímskym 10:9

1999